

بررسی اثر رقابتی گیاه خرفه (*Portulaca oleracea*) بر گیاه دارویی ریحان (*Ocimum basilicum*)

سید محسن حسینی^۱، نفیسه جهانی فرد^۲

۱- عضو هیئت علمی دانشگاه بین المللی امام خمینی (ره)

۲- دانش آموخته رشته گیاهان دارویی دانشگاه بین المللی امام خمینی (ره)

چکیده

گیاه دارویی ریحان (*Ocimum basilicum*) به عنوان گیاه سبزی، دارویی و ادویه ای استفاده می گردد که منشأ آن را ایران، هند و افغانستان میدانند. اسانس این گیاه به طور عمده از برگ آن گرفته میشود که علاوه بر واریته گیاه تنش های محیطی و نیز تنش های زنده نظیر علفهای هرز بر روی میزان اسانس آن مؤثر می باشند. گیاه خرفه علاوه بر اینکه خود گیاهی دارویی محسوب می گردد به عنوان علف هرز مزارع بخصوص مزارع سبزیکاری مطرح است. برای ارزیابی رقابت علف هرز این گیاه بر گیاه دارویی ریحان تحقیقی گلادانی در سال ۱۳۹۵ ترتیب داده شد. آزمایش بصورت فاکتوریل بر پایه بلوک کامل تصادفی و دارای سه تکرار بود. تیمارها شامل تراکم گیاه ریحان (با چهار سطح یک، دو، سه و چهار بوته) و تراکم علف هرز (با چهار سطح صفر، یک، دو و سه بوته در گلدان) بودند. پارامترهای لازم نظیر طول ریشه خرفه، طول ریشه ریحان، طول ساقه خرفه، طول ساقه ریحان، وزن خشک تک بوته خرفه و وزن خشک تک بوته ریحان اندازه گیری و ثبت شد. تجزیه واریانس با استفاده از نرم افزار GENSTAT و مقایسات میانگین با روش دانکن در سطح ۵ درصد انجام گرفت. تاثیر تیمار تراکم علف هرز بر طول ریشه خرفه، طول ساقه خرفه و وزن خشک تک بوته خرفه در سطح ۱ درصد و بر طول ریشه ریحان در سطح ۵ درصد اختلاف معنی دار ایجاد نمود. اثرات اصلی تیمارها و نیز اثرات متقابل آنها اختلاف معنی دار بر طول ساقه ایجاد نکرد. تیمار تراکم ریحان و اثر متقابل تراکم های ریحان و علف هرز بر وزن خشک تک بوته ریحان در سطح ۱ درصد اختلاف معنی دار ایجاد نمود.

کلمات کلیدی: گیاه دارویی، رقابت، تراکم، علف هرز و تنش زنده